

АДМІНІСТРАТИВНО-ТЕРИТОРІАЛЬНА РЕФОРМА

Дахно Н., студентка гр. Ю-65

Адміністративно-територіальний устрій - це законодавчо закріплена система поділу держави на територіальні утворення, відповідно до яких здійснюється організація та функціонування органів державної влади та місцевого самоврядування.

Питання, що стосуються перебудови та більш ефективного функціонування системи територіальної організації влади є досить актуальними для нашої держави. Але підходи, що допомагають розв'язати дану проблему, на жаль, як серед науковців, так і представників влади належним чином не сформовані. Хоча останніми роками й активізувалося обговорення методологічних і прикладних проблем з удосконалення адміністративно-територіального устрою, однак системності у цій роботі на державному рівні не спостерігається.

З метою підвищення ефективності управління територіями для забезпечення високого рівня їх соціально-економічного розвитку починаючи з другої половини 90-х р. ХХ ст. намагаються сформувані пропозиції щодо вдосконалення адміністративно-територіального устрою.

Зокрема, народні депутати України Р. Безсмертний, І. Юхновський, В. Стретович запропонували проект Закону України «Про адміністративно-територіальний устрій України» (08.07.1997), де передбачалося три рівні адміністративно-територіального устрою: первинний, середній, та верхній, до якого мали належати АРК, області, міста Київ та Севастополь. У статті 4 передбачалося, що за соціально-територіальними ознаками адміністративно-територіальні одиниці поділяються на населені пункти та регіони - райони й області.

Запропонований Р.П. Безсмертним проект Закону «Про територіальний устрій» містив дещо більше новел. Насамперед у ст. 8 було зазначено, що в системі територіального устрою України встановлюються такі рівні: регіони, райони, громади. У цій статті зазначалося, що регіонами є такі адміністративно-територіальні одиниці: АРК, області, міста-регіони (Київ та Севастополь).

Концепція адміністративної реформи в Україні, затверджена Указом Президента України від 22 липня 1998 р. № 810/98, передбачала перетворення низової ланки шляхом добровільного

об'єднання невеликих територіальних громад, укрупнення самоврядних адміністративно-територіальних одиниць, а потім - утворення агломерацій населених пунктів, проведення економічного районування.

Кабінет Міністрів України постановою від 21.07.2006р. затвердив державну стратегію регіонального розвитку на період до 2015 р. Цей документ передбачає пріоритетний напрям реформування адміністративно-територіального устрою.

Деякі вчені, зокрема, В.К. Макутов, виступає за зменшення кількості областей шляхом проведення реформ відповідно до принципу економічного районування території України (це призведе до зменшення областей удвічі). Авторський колектив під керівництвом В.А. Смоля і П.Я. Слободянюка на основі економічних комплексів запропонували виділити дев'ять адміністративно-територіальних одиниць: Карпатський край, Подільський край, Поліський край, Київський край, Придніпровський край, Причорноморський край, Донецький край, Слобожанський край. Хоча, можливо, такі укрупнення дещо скоротять витрати державного бюджету, та, на нашу думку, зроблять послуги для населення менш доступними.

Важко не погодитися з І.Я. Зайцем, який стверджує, що будь-яке реформування адміністративно-територіального устрою України дає найбільший коефіцієнт корисної дії лише в умовах високого рівня політико-правової стабільності, що далеко не характерно для нашої держави.

Одним із перших кроків щодо реформування адміністративного устрою є обережне ставлення до проектів будь-яких змін адміністративних меж, адже будь-які зміни ефективні тоді, коли запроваджуються демократичним шляхом з врахуванням історичних традицій і культурних відмінностей, а також всебічним вивченням питання щодо доцільності зміни адміністративно-територіальної організації території. Удосконалення існуючого адміністративно-територіального устрою полягає не так у створенні нових структур, як у наданні можливості саморегулювання свого поточного життя і розвитку кожному населеному пункту з чітким визначенням меж адміністративно-територіальних одиниць та населених пунктів.